

Spółdzielcza Grupa Bankowa

Bank Spółdzielczy w Kórniku

Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału

Banku Spółdzielczego w Kórniku

według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Wstęp

1. Niniejszy dokument został opracowany celem spełnienia wymogów wynikających z Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.
2. Informacje te są ogłaszane z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Informacje są ogólnie dostępne dla wszystkich uczestników rynku w sekretariacie Centrali Banku oraz w na stronie www.bs.kornik.sgb.pl.

I. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Kórniku z siedzibą w Kórniku, Pl. Niepodległości 31, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2017 roku.
2. W 2017 roku Bank Spółdzielczy w Kórniku prowadził działalność poprzez: Centralę, Oddział w Zaniemyślu, Oddział w Poznaniu, Filię w Borówcu. Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem banku internetowego.

II. Cele strategii i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

1. Bank Spółdzielczy w Kórniku za całkowity wymóg kapitałowy przyjmuje sumę wymogów kapitałowych, obliczonych z tytułu:
 - 1) ryzyka kredytowego wg metody standardowej,
 - 2) ryzyka walutowego wg metody de minimis,
 - 3) ryzyka operacyjnego wg metody podstawowego wskaźnika.
2. Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
 - 1) ryzyko kredytowe,
 - 2) ryzyko operacyjne,
 - 3) ryzyko walutowe,
 - 4) ryzyko koncentracji,
 - 5) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
 - 6) ryzyko płynności,
 - 7) ryzyko kapitałowe
 - 8) ryzyko braku zgodności.
3. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka.
4. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Wydział Ryzyk Bankowych, który na dzień 31.12.2017 roku obejmował swoim zakresem działania monitorowanie następujących ryzyk: ryzyko kredytowe,

ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko płynności, ryzyko kapitałowe.

5. W Banku Spółdzielczym w Korniku funkcjonuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitet ALCO). W 2017 roku odbyło się 68 posiedzeń Komitetu ALCO.

III. Fundusze własne

1. Zapewniając bezpieczeństwo ekonomiczne, Bank utrzymuje fundusze własne Banku dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności.
2. Fundusze własne Banku obejmują:
 - 1) kapitał Tier I;
 - 2) kapitał Tier II.
3. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
 - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy,
 - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody właściwego organu,
 - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po uzyskaniu zgody właściwego organu,
 - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów – fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - e) kapitał rezerwowy,
 - f) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
 - g) w ramach innych przejściowych korekt kapitału podstawowego Tier I:
 - (ze znakiem minus) określoną wartość procentową funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - (ze znakiem minus – co oznacza, że Bank usuwa z funduszy) określoną wartość procentową zysków z wyceny instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
 - (ze znakiem plus – co oznacza, że Bank uwzględnia w funduszach) określoną wartość procentową strat z wyceny instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”.
 - 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu;
 - 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowią instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR;
 - 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,

- b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
- c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,

4. Kapitał Tier II Banku obejmuje:

- 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
- 2) pożyczki podporządkowane;
- 3) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem;
- 4) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji;
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

5. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2017r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość
Kapitał Tier I	9.531
Kapitał podstawowy Tier I	9.531
Wpłacony fundusz udziałowy	50
Zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego Korekta zysku netto w trakcie zatwierdzania (po uzyskaniu zgody właściwego organu)	0
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych (po uzyskaniu zgody właściwego organu)	0
W ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów – fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego	56
Kapitał rezerwowy	9.489
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	0
W ramach innych przejściowych korekt kapitału podstawowego Tier I:	-11
- (ze znakiem minus) określoną wartością procentową	-11
Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:	-53
Wartości niematerialne i prawne w wysokości wycenionej według wartości bilansowej	-53
Wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku	0
Posiadanie przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji	0
Posiadanie przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, starta netto bieżącego okresu	0
Kapitał dodatkowy Tier I	0
Instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR	0
Pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:	0
Wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,	0
Posiadanie przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji	0
Posiadanie przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji	0
Kapitał Tier II	0
Instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR	0
Pożyczki podporządkowane	0

Rezerwa na ryzyko ogólne	0
Pomniejszenia kapitału Tier II	0
Razem fundusze własne	9.531

Wartość jednego udziału wynosi 200,00 zł.

6. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

IV. Adekwatność kapitałowa

1. Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne, tym samym oblicza kapitał wewnętrzny w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Podstawą dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Szczegółowy sposób wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego opisany został w obowiązujących w Banku „Zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Kórniku”.

Bank dokonując szacowania kapitału wewnętrznego ustala, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, walutowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe, walutowe i operacyjne oraz dodatkowych wymogów kapitałowych na istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Kórniku”.

2. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8 % ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	8% ekspozycji ważonej ryzykiem na 31.12.2017r. w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	41
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1
4.	ekspozycje wobec instytucji	0
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	692
6.	ekspozycje detaliczne	1.263
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2.605
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania (przeterminowane)	11
9.	ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
10.	ekspozycje kapitałowe	54
11.	inne ekspozycje	121
RAZEM		4.788

3. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe	4.788
Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe	0
Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne	512
Całkowity wymóg kapitałowy	5.300
Fundusze własne do obliczenia współczynnika wypłacalności	9.531
Nadwyżka funduszy własnych	4.231
Współczynnik kapitałowy (%)	14,39

V. Ryzyko kredytowe

1. Według stanu na 31.12.2017 r. Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zasady określone w Zasadach klasyfikacji

ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Kórniku oraz wyceny pozostałych aktywów.

2. Ekspozycje przeterminowane rozumiane są jako należności których przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 zł a w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 zł.
3. Należności zagrożone rozumiane są jako należności których termin zapłaty już minął lub które są zagrożone dużym prawdopodobieństwem nieściągalności.
4. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2017 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2016 roku do 31.12.2017 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2016 r. do 31.12.2017 r. w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	772	613
2.	ekspozycje wobec sektora publicznego	11	12
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora finansowego	35.487	35.977
4.	ekspozycje wobec instytucji samorządowych	0	0
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	11.799	13.752
6.	ekspozycje detaliczne	21.939	14.354
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	40.864	45.114
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania (przeterminowane)	136	122
9.	ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
10.	ekspozycje kapitałowe	674	674
11.	inne ekspozycje	5.783	5.390
RAZEM		117.465	116.008

5. Zmiana stanu rezerw celowych i odpisów aktualizujących aktywa w 2017 roku (w tys. zł):

Wyszczególnienie	Saldo na początek okresu 01.01.2017	Utworzenie w okresie 01.01.2017 – 31.12. 2017 r.	Rozwiązanie w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017r.	Spisanie lub przeniesienie do ewidencji pozabilansowej	Saldo na koniec 2017 roku
Sektor finansowy	0	0	0	0	0
Sektor niefinansowy	1.036	5.927	5.919	0	1.044
Majątek finansowy	0	0	0	0	0
Rzeczowy majątek trwały	0	0	0	0	0
Udziały lub akcje u innych jednostek	0	0	0	0	0
Aktywa trwałe do zbycia	0	0	0	0	0
Aktywa finansowe	0	0	0	0	0
Inne aktywa	0	0	0	0	0
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	29	21	50	0	0
Rezerwy razem	1.065	5.948	5.969	0	1.044

5. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji.

- 1) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł.
1.	Banki	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	104
	Należności normalne	104
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		104

2) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta oraz w podziale na branże według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł.
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	1.742
	Należności normalne	1.742
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	19.436
	Należności normalne	16.096
	Należności pod obserwacją	2.036
	Należności zagrożone	1.304
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	2.282
	Należności normalne	1.522
	Należności pod obserwacją	571
	Należności zagrożone	189
4.	Osoby prywatne	29.370
	Należności normalne	29.116
	Należności pod obserwacją	82
	Należności zagrożone	172
5.	Rolnicy indywidualni	18.742
	Należności normalne	18.058
	Należności pod obserwacją	246
	Należności zagrożone	438
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
7.	Jednostki samorządowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		71.572

2) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł.
Należności normalne	0
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	0

- 3) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w tys. zł.
1.	Rolnictwo	21.219
	Należności normalne	20.535
	Należności pod obserwacją	246
	Należności zagrożone	438
2.	Przetwórstwo przemysłowe	577
	Należności normalne	577
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Budownictwo	1.789
	Należności normalne	1.789
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Handel hurtowy i detaliczny	4.113
	Należności normalne	3.813
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	300
5.	Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	3.171
	Należności normalne	2.982
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	189
6.	Transport i gospodarka magazynowa	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
7.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	104
	Należności normalne	104
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
8.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8.558
	Należności normalne	6.522
	Należności pod obserwacją	2.036
	Należności zagrożone	0
9.	Działalność administrowania i działalność wspierająca	993
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	993
10.	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	1.753
	Należności normalne	1.742
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	11
11.	Edukacja	577
	Należności normalne	577
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
12.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	234
	Należności normalne	234
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2.571
	Należności normalne	2.571
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		45.639

- 4) Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Istotne klasy należności	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	powyżej 10 lat	Ogółem
Kredyty	2.859	1.695	3.935	4.593	6.788	17.186	17.939	17.052	72.047

6. Rodzaje korekt wartości i rezerw

Bank tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zwane dalej "rezerwami celowymi" oraz dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów zgodnie z zasadami określonymi:

- 1) w ustawie z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 późniejszymi zmianami), zwana dalej UOR,
- 2) w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 191, poz. 1279),
- 3) w Rozporządzeniu Ministra rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zwanym dalej Rozporządzeniem w sprawie zasad tworzenia rezerw,
- 4) w Polityce rachunkowości Banku,
- 5) w Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Kórniku oraz aktualizacji wyceny pozostałych aktywów.

Bank tworzy rezerwy celowe, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii:

- 1) "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- 2) "pod obserwacją",
- 3) "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Rezerwy celowe tworzy się, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

Rezerwy celowe tworzy się w ciężar kosztów, rozwiązuje się po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia.

Rezerwę celową zmniejsza się odpowiednio do:

- 1) zmniejszenia się kwoty ekspozycji kredytowej,
- 2) zmiany kategorii ekspozycji kredytowej na kategorię o niższym stopniu ryzyka w wyniku dokonanej klasyfikacji,
- 3) wzrostu wartości zabezpieczenia pomniejszającego podstawę tworzenia rezerw celowych,
- 4) wzrostu wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

Zmniejszenia dokonuje się po terminie wydania odpowiedniej decyzji, nie później jednak niż w terminie najbliższej klasyfikacji.

Ekspozycje kredytowe stanowiące należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne odpisuje się w ciężar utworzonych na nie rezerw celowych.

Ekspozycje kredytowe, w tym także ekspozycje kredytowe, których warunki spłaty zostały zmienione w wyniku podpisania nowych umów, mogą być – z zastrzeżeniem ekspozycji kredytowych wynikających z należności od Skarbu Państwa – przeniesione do kolejnej kategorii o niższym stopniu ryzyka:

- 1) nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia (spłat rat kapitałowych i odsetek) – w przypadku ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych,
- 2) po odzyskaniu przez dłużnika pełnej zdolności kredytowej, jednak nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia (spłat rat kapitałowych i odsetek) – w przypadku pozostałych ekspozycji kredytowych; do kolejnej niższej kategorii ryzyka można przeklasyfikować daną ekspozycję kredytową po upływie kolejnych 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia.

Ekspozycje kredytowe wynikające z należności od Skarbu Państwa mogą być przeniesione bezpośrednio do kategorii „normalne” po całkowitym spłaceniu wszystkich zapadłych rat kapitałowych i odsetkowych.

VI. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (ECAI)

Bank nie korzystał z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej.

VII. Ryzyko walutowe

1. Łączną kwota ekspozycji na ryzyko walutowe jest równa wymogowi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka walutowego pomnożonemu przez 12,5.
2. Bank wyznacza wymóg kapitałowy w zakresie funduszy własnych dla ryzyka walutowego w oparciu metodę de minimis.
3. Wymóg kapitałowy w zakresie funduszy własnych dla ryzyka walutowego oblicza się jako 8% pozycji walutowej całkowitej - jeżeli pozycja walutowa całkowita przekracza 2% funduszy własnych Banku.

VIII. Ryzyko operacyjne

1. Bank, wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika BIA.
2. Bank Spółdzielczy wylicza podstawę do wyznaczania wymogu kapitałowego jako średnią arytmetyczną za okres trzech lat, wyników obliczonych jako suma poniższych pozycji rachunku zysków i strat Banku, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, przy czym każda pozycja musi być uwzględniona odpowiednio ze znakiem dodatnim lub ujemnym, z zastrzeżeniem ust. 3:
 - 1) przychody z tytułu odsetek,
 - 2) koszty z tytułu odsetek,
 - 3) przychody z tytułu prowizji,
 - 4) koszty z tytułu prowizji,
 - 5) przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o stałej/zmiennej kwocie dochodu,
 - 6) wynik operacji finansowych,
 - 7) wynik z pozycji wymiany,
 - 8) pozostałe przychody operacyjne.
3. Wynik, o którym mowa w ust. 2:
 - 1) może uwzględniać (jeżeli takie pozycje będą występować): koszty z tytułu opłat za usługi outsourcingowe określone w art. 6a ustawy Prawo bankowe, dostarczone przez podmiot, który jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec banku lub podmiotem podlegającym nadzorowi właściwych władz lub nadzorowi równoważnemu na podstawie odrębnych przepisów,
 - 2) nie uwzględnia:
 - a) salda utworzonych i rozwiązanych rezerw celowych,
 - b) kosztów operacyjnych, w tym kosztów z tytułu opłat za usługi na rzecz Banku, z zastrzeżeniem pkt. 1,
 - c) zrealizowanych zysków i strat ze sprzedaży pozycji z portfela instrumentów dostępnych do sprzedaży,
 - d) przychodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie,
 - e) przychodów z tytułu odszkodowań uzyskanych z tytułu ubezpieczenia,
 - f) przychodów z tytułu dywidend otrzymanych od podmiotu, który jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec Banku, jeżeli umożliwia to uniknięcie podwójnego naliczania przychodów wewnątrzgrupowych.
4. Średnią arytmetyczną, o której mowa w ust. 2, oblicza się, z zastrzeżeniem ust. 5 - 6, na koniec roku obrotowego na podstawie wyników z ostatnich trzech lat, dwunastomiesięcznych okresów.
5. Jeżeli dane finansowe nie zostały zbadane przez biegłego rewidenta, Bank może wykorzystać dane szacunkowe. Po uzyskaniu opinii z badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta Bank dokonuje niezwłocznie stosownej aktualizacji wyniku.
6. Wyniku za którekolwiek z trzech lat obrotowych, jeżeli jest ujemny lub równy zero, nie uwzględnia się w obliczeniach średniej arytmetycznej.
7. Podstawę oblicza się jako iloraz sumy dodatnich wartości wyników oraz liczb lat z dodatnimi wartościami wyników.
8. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego, według metody podstawowego wskaźnika, stanowi 15% jego wartości.

9. Sumę strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowaną w 2017 roku w podziale na kategorie zdarzeń w ramach rodzaju zdarzenia przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia	Straty brutto w 2017 roku w tys. zł
1. Oszustwo wewnętrzne	1) Działania nieuprawnione	0
	2) Kradzież i oszustwo	0
2. Oszustwo zewnętrzne	1) Kradzież i oszustwo	0
	2) Bezpieczeństwo systemów	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1) Stosunki pracownicze	0
	2) Bezpieczeństwo środowiska pracy	0
	3) Podziały i dyskryminacja	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1) Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	2
	2) Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0
	3) Wady produktów	0
	4) Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0
	5) Usługi doradcze	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	Systemy	0
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1) Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	2
	2) Monitorowanie i sprawozdawczość	0
	3) Dokumentacja dotycząca klienta	0
	4) Zarządzanie rachunkami klientów	0
	5) Uczestnicy procesów niebędący klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	0
	6) Sprzedawcy i dostawcy	0
Suma strat brutto		4

IX. Ekspozycje kapitałowe - zaangażowanie w portfelu papierów wartościowych

Bank nie posiadał papierów wartościowych.

X. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na dochody oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału stanowiącą wartość Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwości pomiarów ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej jest definiowane przez Bank, jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz na kształtowanie się poziomu funduszy własnych banku, w ramach którego bank wyróżnia następujące kategorie:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;

2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych. Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się z częstotliwością kwartalną, przy wykorzystaniu następujących metod:

- analiza luki przeszacowania stopy procentowej;
- symulacja zmiany wyniku odsetkowego;
- analiza zmiany wartości ekonomicznej banku;
- analiza podstawowych wskaźników ekonomicznych związanych z oceną ryzyka stopy procentowej.

Podstawowe założenia dotyczące badania stopy procentowej przedstawione zostały w „Zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Kórniku”.

Wahania w zakresie zysku, wartości ekonomicznej lub innego wskaźnika stosowanego w Banku służącego do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy;
- 2) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Dla powyższych testów wymienionych w pkt 1 obliczona zmiana wyniku, stanowi podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej.

W przypadku spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy zmniejszy się o 825 tys. zł, natomiast przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy wzrośnie o 825 tys. zł.

Na dzień 31.12.2017r. wrażliwość wartości ekonomicznej Banku wynikająca zarówno ze wzrostu jak i spadku stóp procentowych o 200 p. b wyniosła 157 tys. zł, co stanowiło 1,65% funduszy własnych.

Łączna zmiana wartości ekonomicznej i wyniku odsetkowego w przypadku wzrostu bądź spadku stóp procentowych w odniesieniu do funduszy własnych:

w tys. zł.

TEST WARUNKÓW SKRAJNYCH DLA RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ				
Zmiana krzywej zerokuponowej	Wartość ekonomiczna Banku	Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Wpływ zmiany stóp proc. o +/- 200 p. b na wartość ekonomiczną	% FW
brak zmian	4.243	-	157	1,65%
+ 200 p. b	4.400	157		
- 200 p. b	4.110	-133		

Ryzyko z tytułu stopy procentowej kształtowało się w 2017 roku na akceptowalnym poziomie.

XI. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Bank realizując zapis Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie „szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku”, zwanej dalej Uchwałą, dokonał oceny obowiązującego w Banku Spółdzielczym w Kórniku, zwanym dalej Bankiem, systemu wynagradzania i stwierdzono, że brak w nim elementów zachęcających pracowników do podejmowania nadmiernego ryzyka. W Banku funkcjonuje system wynagradzania oparty na zmiennych składnikach wynagradzania w rozumieniu Uchwały, który poddany został weryfikacji.

Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych ofert produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustalił, iż polityka zmiennych składników wynagradzania dotyczy członków Zarządu Banku.

Dla celów polityki wynagradzania przyjęto, że osobami zajmującymi stanowiska kierownicze są osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka. W Banku tymi osobami są członkowie Zarządu. Bank raz do roku dokonuje analizy i określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Do obowiązującego w Banku systemu wynagradzania członków Zarządu zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą wprowadzono zmienny składnik wynagradzania – regulaminową premię roczną. Jest ona przyznawana na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu przy zastosowaniu kryteriów ustalonych w Zasadach oceny członka Zarządu.

Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego. Podstawą oceny dokonanej w 2017r. – są efekty pracy członka Zarządu w latach 2014 – 2016 r.

Głównymi kryteriami oceny efektów pracy są: jakość portfela kredytowego, ocena realizacji planu finansowego Banku, ocena realizacji przyjętej strategii (kierunków działania).

Jakość portfela kredytowego mierzona jest procentowym udziałem kredytów zagrożonych (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3 i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym.

Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- utrzymanie udziału kredytów zagrożonych na poziomie nie wyższym niż 5%,
- realizacja planu finansowego Banku,
- realizacja przyjętej strategii (kierunków działania).

Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.

60% premii rocznej wypłacane jest w formie pieniężnej, niezwłocznie po przyznaniu z zastrzeżeniem że: wypłata premii rocznej następuje jednorazowo (część premii rocznej nie jest odraczana), jeżeli w roku podlegającym ocenie spełniony jest jeden z poniższych warunków:

1. suma bilansowa Banku nie przekracza kwoty 127 mln PLN,
2. dynamika portfela kredytowego Banku roku do roku nie przekracza 120%.

Przyjmuje się trzyletni okres odroczenia pozostałej części premii rocznej. Wypłata części odroczonej premii rocznej następuje po dokonaniu pozytywnej oceny jakości portfela kredytowego za okres oceny przy uwzględnieniu aktualnego wyniku finansowego netto Banku.

Wynagrodzenie członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza Banku zgodnie z Regulaminem wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Kórniku.

Informacje ilościowe :

Informacje o sumie wypłaconych w 2017r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu uchwały 258/2011 KNF przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł.			
Stanowiska kierownicze	Składniki stałe	Składniki zmienne	ilość osób
Członkowie Zarządu	384,00	42,00	3

XII. Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej

Ryzyko płynności to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności, bez ponoszenia nieakceptowalnych strat.

Główne cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Organizacja:

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Członek Zarządu ds. finansowych i Członek Zarządu ds. handlowych w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności;
- 2) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza – która:
 - 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
 - 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.
2. Zarząd:
 - 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
 - 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności;
 - 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2;
 - 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.
3. Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (Komitet ALCO), który:
 - 1) opiniuje niniejszą procedurę;
 - 2) opiniuje poziom limitów;
 - 3) identyfikuje potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
 - 4) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
 - 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.
4. Wydział Ryzyk Bankowych – będący komórką monitorującą ryzyko płynności, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:
 - 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
 - 2) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
 - 3) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
 - 4) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
 - 5) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
 - 6) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
 - 7) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
 - 8) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
 - 9) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
 - 10) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

5. Wydział Rachunkowy – będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega członkowi Zarządu ds. finansowych, wykonujący zadania związane z optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.
6. Wydział Obsługi Klienta - będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega Członkowi Zarządu ds. handlowych, odpowiedzialny za kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych.

Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność, w szczególności poprzez udzielanie ze zgromadzonych środków pożyczek, gwarancji i poręczeń.

W ramach Systemu Ochrony powstała Spółdzielnia - Spółdzielczy System Ochrony SGB, której zadaniem jest między innymi udzielanie pomocy płynnościowej jego Uczestnikom w sytuacji zagrożenia. Spółdzielnia ta realizuje zadania z zakresu monitorowania poziomu płynności Uczestników zarówno na zasadzie zagregowanej jak i indywidualnej, zarządza wymianą informacji o ryzyku płynności oraz sprawuje audyt wewnętrzny.

W związku z tym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Bank Zrzeszający jest dla Banku partnerem biznesowym w zakresie udzielania kredytów w konsorcjum, pomagając w ten sposób zapewnić swoim Klientom płynne finansowanie. Bank Zrzeszający pełni również istotną rolę w zakresie zabezpieczania płynności śróddziennej. Bank Spółdzielczy nie wprowadza procedury zarządzania płynnością śróddzienną ponieważ przepływy pieniężne w ciągu dnia zabezpiecza Bank Zrzeszający; Bank jest zobowiązany do zabezpieczenia płynności na koniec dnia operacyjnego.

Informacje ilościowe:

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR

Nadzorcze miary płynności kształtują się powyżej obowiązujących wskaźników minimalnych. Wahania współczynników nadzorczych miar płynności zanotowane w grudniu br. były niewielkie. Największy wpływ na codzienne zmiany poziomu współczynnika udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem mają składniki podstawowej rezerwy płynności, dlatego niezbędne jest utrzymywanie łatwo dostępnych środków na adekwatnym poziomie odpowiednim do prowadzonej działalności.

Wielkość wiążących banki nadzorczych miar płynności na dzień 31.12.2017r.

Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $((A1+A2)/A6)$	0,20	0,31
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi $(B1/A5)$	1,00	3,58

Zgodnie z zasadami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (akt delegowany), Bank miał obowiązek sprawozdania i dziennego monitorowania w zakresie: aktywów płynnych, wpływów i wpływów płynności (wskaźnik LCR).

Na dzień 31.12.2017 roku wskaźnik LCR ukształtowała się on na poziomie 93%. Minimalny, wymagany umową z SSO SGB, poziom wskaźnika LCR w 2017 roku wynosił 64%.

W 2017r. nadzorcze miary płynności i wskaźnik LCR były spełnione na każdy dzień sprawozdawczy.

Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności.

W celu oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności / wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. Luki płynności. Bank Spółdzielczy w Kórniku stosuje schemat urealnienia terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów. Przyjmuje się, że wskaźnik luki płynności, w przedziałach czasowych do 1 roku, powinny przyjmować wartości wyższe od 1, co wskazuje na nadwyżkę posiadanych aktywów dostępnych do pokrycia bieżących zobowiązań natomiast w przedziałach czasowych powyżej 1 roku powinny przyjmować wartości poniżej 1, co świadczy o wystarczającej wielkości pasywów do sfinansowania aktywów.

Zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów				
Luka	Do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy
Aktywa	37.276	5.454	4.188	5.184
Pasywa	69.411	19.161	7.316	2.172
Luka skumulowana	-32.135	-45.842	-48.970	-45.958

Urealnione zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów				
Luka	Do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy
Aktywa	38.665	3.181	4.133	4.752
Pasywa	49.259	10.513	7.037	5.944
Luka skumulowana	-10.594	-17.926	-20.830	-22.022
Limit	1,00	1,00	1,00	1,00
Wskaźnik luki	0,78	0,30	0,59	0,80

Ujawnienie jakościowe:

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

- Niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- Nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów.
- Konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki.

Techniki ograniczania ryzyka płynności

Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka określonego przez Radę Nadzorczą.

Na dzień 31.12.2017 Bank posiadał system limitów służących do kontrolowania i zarządzania płynnością banku ogranicza narażenie banku na ryzyko.

Kontrola przestrzegania wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko płynności kształtowała się następująco:

POZIOM LIMITÓW RYZYKA PŁYNNOŚCI

Lp.	Wyszczególnienie limitów	Limit	31.12.2017	
			Wartość bieżąca	Wykorzystania limitu
1.	Wskaźnik płynności skumulowanej dla przedziałów:			
	do 1 miesiąca	min. 0,60	0,75	125%

	do 3 miesiecy	min. 0,60	0,67	112%
	do 6 miesiecy	min. 0,60	0,66	110%
	do 12 miesiecy	min. 0,60	0,66	110%
	powyżej 1 roku	max.1,20	0,79	66%
	powyżej 3 lat	max.1,20	0,81	68%
	powyżej 5 lat	max.1,20	0,90	75%
	powyżej 10 lat	max.1,20	0,99	83%
	powyżej 20 lat	max.1,00	0,97	97%
2.	Wskaźnik globalnej luki płynności	min.1,00	0,97	97%
3.	Limit poziomu zobowiązań pozabilansowych	max.10%	3,3%	33%
4.	Łączna kwota dużych depozytów/baza depozytowa	max.25%	21,8%	87%
5.	Limit pasywa stabilne+fundusze własne/kredyty+majątek trwały	min.105%	145,4%	138%
6.	Limit wskaźnika LCR	min.64%	93%	145%
7.	Limit wewnętrznego wskaźnika NSFR	min.100%	132%	132%
8.	Limit M1 NMP	min.20%	31%	155%
9.	Limit M2 NMP	min.1%	3,58%	358%

Proces pomiaru ryzyka płynności był uzupełniony o analizę wskaźników, która na dzień 31.12.2017 kształtowała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017
WSKAŹNIKI		
1	depozyty / suma bilansowa	85,3%
2	depozyty podmiotów niefinansowych / suma bilansowa	62,6%
3	depozyty instytucji rządowych i samorządowych / suma bilansowa	22,7%
4	Środki pozyskane od banków/ suma bilansowa	4,3%
5	Fundusz udziałowy+ fundusz zasobowy+ fundusz rezerwow/ suma bilansowa	8,7%
6	depozyty stabilne / depozyty	69,7%
7	osoby wewnętrzne / baza depozytowa	0,8%
8	Środki pozyskane od dużych deponentów/ baza depozytowa	25,4%
9	Depozyty gwarantowane przez BFG/ depozyty	65,7%
10	aktywa płynne / suma bilansowa	29,9%
11	kredyty / depozyty	74,2%
12	depozyty stabilne / kredyty	94,0%
13	podstawowa i uzupełniająca rezerwa płynności (A1+A2) / pasywa niestabilne	118,0%
14	pasywa stabilne+fundusze własne / kredyty+majątek trwały	105,3%
15	aktywa płynne / pasywa niestabilne	115,8%
16	zobowiązania pozabilansowe udzielone / suma bilansowa	3,3%
17	zobowiązania pozabilansowe udzielone / aktywa płynne	10,9%

Metody działań w przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej banku - Plany awaryjne

Szybkość i trafność podejmowanych działań w sytuacji zagrożenia płynności Banku jest podstawowym czynnikiem zapobiegania problemom w utrzymaniu płynności.

Sytuacja zagrożenia płynności wymusza decyzje sprzedaży aktywów, które w normalnych warunkach, ze względu na mniejszą rentowność lub stratę w wyniku sprzedaży na rynku wtórnym, nie byłyby do zaakceptowania.

W sytuacji długotrwałych problemów płynnościowych brane są pod uwagę w pierwszej kolejności szybkie metody poprawy płynności, tj. możliwość otrzymania środków od Banku Zrzeszającego, np. poprzez pozyskanie dodatkowego kredytu, a w następnej kolejności sprzedaż aktywów mniej płynnych, nawet jeśli będzie się to wiązało z utratą dochodów.

W zależności od przewidywanego poziomu zagrożeń płynności – poza wymienionymi powyżej metodami – Bank winien wykorzystać możliwość zasilenia finansowego przez swoich dotychczasowych członków.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności stosowane w Banku Spółdzielczym w Kórniku to:

- 1) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w danym dniu roboczym;
- 2) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 3) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 4) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 5) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 6) płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

Pozostałe pojęcia zostały określone w obowiązujących Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Kórniku.

Testy warunków skrajnych

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadzał w okresach kwartalnych następujące testy warunków skrajnych:

- 1) scenariuszowe – w oparciu o które budowane są awaryjne plany płynności i wyznaczany jest bufor płynności;

Scenariusze testów mogą być:

- wewnętrzne – np. utrata zaufania do Banku, wzrost kredytów przeterminowanych, zła sytuacja finansowa, awarie systemów;
- systemowe – np. zatory płatnicze, wzrost rynkowych stóp procentowych, zakłócenia rozliczeniowe na rynku międzybankowym;
- mieszane czyli wewnętrzno-systemowe.

Na podstawie przeprowadzonych testów okazało się, że konieczny do utrzymania przez Bank poziom bufora płynności wynosi 50.999,00.

- 2) Wrażliwości – w teście bada się jak wpływ depozytów w okresie do 30 dni wpłynie na wskaźnik LCR. Wynik testu: LCR sprawozdawany na 31.12.2017 wyniósł 93%, natomiast w sytuacji stresowej 26% czyli poniżej wymaganego minimum. Koszt przywrócenia wskaźnika LCR do minimalnego poziomu wynosi 48,31 tys. zł. (w skali 12 miesięcy co stanowi 8,8 wypracowanego wyniku netto);
- 3) Odwrócone – w oparciu o które wykonywane są doraźne analizy problemowe. Maksymalna kwota spadku wartości aktywów: 0,00; maksymalna kwota możliwości zaangażowania się w akcję kredytową powyżej 5 lat wynosi 0,00 ponieważ różnica między sumą aktywów powyżej 5 lat a suma pasywów powyżej 5 lat jest ujemna (-13.294,-).

Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 3) analizy wskaźników płynności;
- 4) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) stopnia przestrzegania limitów.

XIII. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną, w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywana odpowiednio przez Zebranie Grupy Członkowskiej w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie oceny członków Zarządu Banku.

Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną za 2017r. oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z rozporządzeniem CRR Bank liczy wskaźnik dźwigni finansowej od roku 2014. Wskaźnik ten kalkulowany jest jako miara kapitału Tier I podzielona przez łączną wartość ekspozycji bilansowych i pozabilansowych Banku. Wskaźnik dźwigni finansowej ma na celu kontrolowanie poziomu zadłużenia się Banku.

Wyliczona wartość wskaźnika wysyłana jest do NBP co kwartał w celu analizy oraz zbierania informacji o poziomach tego wskaźnika w poszczególnych bankach. Służyć to ma ustaleniu minimalnej wartości wskaźnika w przyszłości, która będzie obligowała banki do utrzymywania wyższego niż minimalna wartość dźwigni finansowej. Na dzień 31.12.2017 roku wartość wskaźnika dźwigni finansowej wyniosła 8,29%.

XV. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

1. funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
2. komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
3. niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada stanowisko do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

Sporządził: Monika Gielniak-Nitschke

Zatwierdził: Prezes Zarządu Katarzyna Zimniak

Członek Zarządu ds. Handlowych Małgorzata Pożoga-Witoszyńska

Członek Zarządu ds. Finansowych Lucyna Smolarkiewicz

Kórnik, dnia 16.05.2018r.